

KAN PROJECT HEATH4PEAT DOEL WAARMAKEN?

Heath4Peat ging van start in 2015 met als doelstelling om natuurbeheerresten uit heide- en bosgebieden te valoriseren als bodemverbeteraar voor vollegronsierteelt en als veenalternatief voor containersierteelt. Recente resultaten van het onderzoek werden toegelicht op een demonstratiedag op 11 oktober bij Boomkwekerij De Nolf.

Jana ROELS, consulent boomkwekerij

▲ Op het containerproefveld van De Nolf zijn de planten met verschillende percentages plagsel rij per rij opgesteld. We konden waarnemen dat de resultaten niet opvallend verschillend zijn, maar bij de 30-60% inmenging toch net iets beter waren.

▲ Willy Kwanten (bedrijfsleider Kwanten & Co) toont de structuur van een heidebodem en de andere verschillende vormen van natuurbeheerresten zoals heideplagsel, bosplagsel, grasplagsel, zuivere en gemengde heideschopper en maaisel.

WELKE OPPORTUNITEITEN?

Natuurbeheerresten uit heide- en bosgebieden kunnen in verschillende teelten en teeltmethodes opportuniteiten creëren. Deze bronnen kunnen enerzijds het koolstof% in de bodem verhogen bij vollegronsierteelt, pH-verlagend werken voor houtige kleinfruitteelt, maar kunnen ook als veenalternatief dienst doen in de containersierteelt. Uit een analyse blijkt dat maar liefst 38.1% van de bosboomteelt in Vlaanderen een koolstofgehalte kent dat onder het streefdoel ligt. Enerzijds smeekt de land- en tuinbouwsector om koolstof, anderzijds kent de natuur een overaanbod aan koolstof. Het ontstaan van dit project lijkt dan ook alleen maar een logische stap in de goede richting.

PROEVEN EN RESULTATEN

Er werden 2 grote proeven uitgevoerd. Op Boomkwekerij Sylva werd een vollegronspreef opgestart in april 2015. Daar werd nog geen echte koolstofverhoging vastgesteld. Uit de lengtemetingen van de bomen (*Quercus robur*, *Fagus sylvatica* en *Alnus glutinosa* 1+1) bleek wel een significant hogere score voor sommige boomsoorten op de perceeltjes aangerijkt met heideplagsel, in vergelijking met deze op perceeltjes voorzien met groencompost. Op Boomkwekerij De Nolf werd een proefopzet in containersierteelt uitgevoerd op volgende soorten: *Elaeagnus ebbengei*, *Cornusa. Sibirica*, *Hydrangeapan*. 'PinkyWinky' en *Juniperuss*. 'Blue Arrow'. Bij de opstart daarvan werd meteen duidelijk dat de verwerking van het plagsel cruciaal is, want dit moet los materiaal zijn en de juiste densiteit hebben. Plagsel werd in verschillende percentages toegediend. Daaruit bleek dat inmengen van 30-60% bosplagsel voorlopig de beste resultaten geeft. 100% restmateriaal gebruiken geeft meestal minder goede resultaten maar de plantkwaliteit is zeker nog aanvaardbaar. Om een verschil in wortelontwikkeling na te gaan moet nog gewacht worden op de waarnemingen die in de periode oktober-november worden uitgevoerd. De proefveldresultaten konden de deelnemers van deze demoniamiddag zelf beoordelen tijdens een geleid bezoek aan het proefveld op Boomkwekerij De Nolf.

HAALBAARHEID

Algemeen beschouwd kunnen we stellen dat de resultaten momenteel sterk

variabel zijn, maar zeker niet negatief. Niet ieder verwerkt product uit de stroom van natuurbeheerresten zal kunnen gebruikt worden en zeker niet in elke teelt of teeltmethode. Veenmaterialen en producten afgeleid uit natuurbeheerresten hebben elk specifieke karakteristieken. Voor een goede toepassing van de natuurreststromen, zal een verdere en duidelijke karakterisering zeker noodzakelijk zijn. Dan kunnen deze natuurproducten gebruikt worden waar het praktisch meest haalbaar is. Momenteel loopt nog een proef om de mineralisatiegraad over een bepaald tijdsverloop na te gaan. Het onderzoek stootte wel op allerlei moeilijkheden, waarbij het vooral belangrijk is om in gedachten te houden dat plagsel een natuurproduct is en de samenstelling aldus sterk kan variëren. Dit maakt het niet evident om plagsel om te zetten naar een rendabel product met een continue instroom. Het project heeft ook onvoldoende middelen om de economische haalbaarheid na te gaan en een productiemodel op te stellen. Een volledige vervanging door natuurbeheerresten zal alvast onmogelijk zijn, maar de onderzoekers schatten dat zo'n 30% van de productie moet kunnen overbrugd worden. Het project loopt binnenkort op zijn einde, maar omdat uit de onderzoeksresultaten blijkt dat de toepassingsmogelijkheden realistisch zijn, zal herfinanciering worden aangevraagd.

Partners in het project Heath4peat

zijn KULeuven, ILVOw, PCS, GreenYard, De Nolf bvba, Sylva bvba, Kwanten & co bvba